

TVA

Implementarea Directivei IMM 202/285 privind
Regimul special de scutire pentru mici
întreprinderi

Date statistice

- În România există un număr de cca. 2 milioane de contribuabili activi, din care
 - Cca. 580 mii sunt înregistrați în scopuri de TVA
 - 1, 4 milioane sunt neînregistrați în scopuri de TVA

Astfel cum rezultă din aceste date statistice, unu număr foarte mare de contribuabili aplică regimul special de scutire pentru mici întreprinderi care a fost modificat prin Directiva 2020/285

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- La 1 ianuarie 2025 a intrat în vigoare Directiva 2020/285, de modificare a Directivei 2006/112 .
- Directiva a fost transpusă în Codul fiscal prin OG 22/2025 cu aplicare de la data de 1 septembrie 2025.
- **PRINCIPALELE MODIFICĂRI**
- Plafonul național de scutire pentru mici întreprinderi crește de la 300.000 RON/an la 395.000 RON//an
- Componenta plafonului se modifică
- Se instituie:
 - posibilitatea operatorilor economici din România să aplice regimul de mica întreprindere în alte state membre (art 310 ^1), precum și
 - posibilitatea operatorilor economici care au sediul activității economice în alte state membre să aplice regimul special de scutire în RO (art. 310^2).

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- De la data de 1.09.2025 următoarele prevederi ale art. 310 din Codul fiscal sunt eliminate și înlocuite cu alte condiții:
 - Plafonul de scutire este de 300.000 lei este înlocuit cu noul plafon de 395.000 lei/an;
 - Constatarea depășirii plafonului ca fiind finele lunii - a fost înlocuită cu data tranzacției prin care s-a depășit plafonul; inclusiv tranzacția prin care a fost depășit plafonul este considerată ca nemaifiind acoperită de regimul special de scutire pentru mici întreprinderi
 - Obligația de a solicita înregistrarea în scopuri de TVA pe data de 10 a lunii următoare depășirii plafonului- înlocuită cu obligația de a solicita înregistrarea în data depășirii plafonului;
 - Alocarea codului de TVA începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care plafonul a fost depășit- înlocuită cu alocare codului de TVA în data depășirii plafonului;
 - Aplicarea regimului de scutire până la alocarea codului de TVA- eliminată, regimul de scutire se aplică numai până la data depășirii plafonului, alocarea codului fiind întotdeauna (chiar și retroactiv) data depășirii plafonului.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

5

- **Noua componentă a plafonului de 395.000 lei**
 - **Cifra de afaceri prevăzută de art 310**, nu este una contabilă, ci este constituită din:
 - valoarea totală a livrărilor de bunuri și a prestațiilor de servicii efectuate de persoana impozabilă în cursul unui an calendaristic, taxabile sau, după caz, care ar fi taxabile dacă nu ar fi desfășurate de o mică întreprindere.
 - operațiunile scutite cu drept de deducere;
 - dacă nu sunt accesorii activității principale, operațiunile scutite fără drept de deducere prevăzute la art. 292 alin. (2) lit. a), b), e) și f) (operațiuni de natură-financiar bancară, de asigurare și imobiliare);
- NOU- de la 1 sept 2025 nu se mai cuprind în calculul cifrei de afaceri:**
- operațiunile care au locul în afara RO**
 - livrările de active fixe corporale, astfel cum sunt definite la art. 266 alin. (1) pct. 3, și cesiunea/transferul de active necorporale.**

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere Directiva IMM 2020/285

- Ex. O mica întreprindere depășește plafonul de 395.000 lei la data de 10 octombrie 2025;
- Trebuie să solicite înregistrarea în scopuri de TVA pe data de 10 octombrie; chiar dacă ANAF va atribui înregistrarea ulterior, data înregistrării va fi 10 octombrie 2025;
- Dacă tranzacția cu care a fost depășit plafonul este taxabilă se facturează cu TVA
- După depășirea plafonului nu se mai aplică regimul special de scutire pentru mici întreprinderi

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere Directiva IMM 2020/285

- **Dispoziții tranzitorii OG 22/2015:**

- 1) Persoanele care au depășit plafonul de 300.000 lei în luna august 2025, erau obligate să se înregistreze în scopuri de TVA numai dacă depășeau plafonul de 395.000 lei la finele lunii august. Solicitarea înregistrării trebuie depusă până pe data de 10 septembrie și înregistrarea în scopuri de TVA va fi valabilă de la 10 septembrie 2025;
- 2) Persoanele impozabile înființate anterior anului 2025, care s-au înregistrat în scopuri de TVA până la 1.09.2025 ca urmare a depășirii plafonului de 300.000 lei pot renunța la înregistrare în vederea aplicării regimului de mica întreprindere astfel:
 - Dacă nu au depășit plafonul de 300.000 lei în anul 2024
 - dacă nu au depășit plafonul de 395.000 până la data solicitării anulării codului de TVA;

3) Persoanele impozabile înființate în anul 2025, înregistrate în scopuri de TVA până la 1.09.2025, pot solicita anularea înregistrării în vederea aplicării regimului special de scutire după 1.09.2025, dacă la data solicitării nu au depășit plafonul de 395.000 lei.

Solicitarea de scoatere din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA se poate face între data de 1 și 10 a fiecărei luni, iar data scoaterii din evidență va fi finele lunii în care s-a depus solicitarea.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere Directiva IMM 2020/285

- **Dispoziții tranzitorii OG 22/2015**
- 4) Persoanelor impozabile care au depășit plafonul de 300.000 lei anterior datei de 1.08.2025 și nu au solicitat înregistrarea în scopuri de TVA, li se aplică prevederile legale în vigoare la data depășirii plafonului (respectiv nu vor fi înregistrări retroactive în scopuri de TVA).
- Ex. O mica întreprindere a depășit în luna martie 2025 plafonul de scutire de 300.000 lei și nu a solicitat înregistrarea în scopuri de TVA. Dacă va fi verificat de organele fiscale în luna octombrie 2025 acestea vor proceda astfel:
 - a) stabilesc obligații privind taxa de plată, constând în diferența dintre taxa pe care persoana impozabilă ar fi trebuit să o colecteze și taxa pe care ar fi avut dreptul să o deducă, de la data la care persoana impozabilă respectivă ar fi fost înregistrată în scopuri de TVA conform art. 316 din Codul fiscal dacă ar fi solicitat înregistrarea în termenul prevăzut de lege (10 aprilie cu înregistrare de la 1 mai 2025) , dacă taxa colectată este mai mare decât taxa deductibilă, precum și accesoriile aferente, sau după caz;

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Continuare exemplu dispozitia tranzitorie (4)
- b) determină suma negativă a taxei, respectiv diferența dintre taxa pe care ar fi avut dreptul să o deducă, de la data la care persoana impozabilă respectivă ar fi fost înregistrată în scopuri de TVA conform art. 316 din Codul fiscal dacă ar fi solicitat înregistrarea în termenul prevăzut de lege, și taxa pe care ar fi trebuit să o colecteze, de la data la care ar fi trebuit să fie înregistrată în scopuri de taxă conform art. 316 din Codul fiscal, dacă taxa deductibilă este mai mare decât taxa colectată;
- c) În cazul în care nerespectarea prevederilor legale este identificată de organele de inspecție fiscală înainte de înregistrarea persoanei impozabile în scopuri de TVA conform art. 316 din Codul fiscal, organul fiscal competent înregistrează din oficiu aceste persoane în scopuri de taxă, înregistrarea fiind considerată valabilă începând cu data comunicării de către organul fiscal competent a deciziei privind înregistrarea, din oficiu, în scopuri de TVA.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Aplicarea regimului de mica întreprindere în alte SM de către persoanele impozabile care au sediul activității economice în România - art 310¹
- O persoană impozabilă cu sediul activității economice în RO poate aplica regimul special de scutire pentru întreprinderile mici în alte state membre dacă îndeplinește următoarele condiții:
 - a) cifra de afaceri anuală la nivelul Uniunii Europene nu depășește 100.000 euro în anul în care solicită acordarea scutirii și în anul calendaristic precedent (la cursul din 18 iulie 2018 al BCE - 4.6560 lei/euro);
 - b) valoarea livrărilor de bunuri și a prestărilor de servicii efectuate în statul membru în care persoana impozabilă intenționează să aplice scutirea nu depășește plafonul de scutire aplicabil persoanelor impozabile stabilite în acel stat membru.
- Cifra de afaceri anuală la nivelul Uniunii Europene înseamnă valoarea totală anuală a livrărilor de bunuri și a prestărilor de servicii, exclusiv TVA, efectuate de o persoană impozabilă pe teritoriul UE în decursul unui an calendaristic.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Pentru a determina plafonul de 100.000 de euro se iau în calcul operațiunile realizate în RO cf. art 310 (2), iar pentru alte state membre următoarele:
- operațiunile care ar fi taxabile
- Operațiunile scutite cu drept de deducere; art 310¹ indică articolele echivalente ale art. 294, 295 și 296 din Codul fiscal cu cele din Directiva 2006/112:art. 98 alin. (2) sau art. 105a, art. 146-149 și al art. 151, 152 și 153, art. 138
- Valoarea operațiunilor imobiliare, a operațiunilor financiare prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. b)-g) din Directiva 2006/112 și valoarea serviciilor de asigurare și reasigurare(echivalentul în legislația RO a art 292(1) e), 292(2) a), b) și f) , cu excepția cazului în care aceste operațiuni au caracterul de operațiuni accesorii.
- Cesiunile de active fixe corporale sau necorporale ale unei persoane impozabile nu se iau în considerare.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Intenția de a aplica regimul special de scutire în alte state membre se notifică autorității fiscale de persoanele impozabile cu sediul activității economice în RO
- În notificare valoarea livărilor/prestărilor se exprimă în euro prin conversia sumelor în lei la cursul valutar al euro valabil în prima zi a anului respectiv (curs BCE).
- Procedura concreta si formularele sunt reglementate de ordinul președintelui ANAF nr. 2509/2025.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Organul fiscal competent atribuie un cod individual de identificare în scopul aplicării regimului special de scutire în alt SM, care poate fi:
 - codul de înregistrare în scopuri de TVA deja atribuit persoanei impozabile în România sau, după caz (atenție, și plătitorii de TVA pot aplica în alt SM regimul de mica întreprindere cu condiția nedepășirii plafonului de 100.000 euro),
 - codul de identificare fiscală,
 - la care se adaugă sufixul «EX».
- **Persoana impozabilă aplică scutirea în alte state membre:**
- a) de la data la care organul fiscal competent i-a comunicat codul individual de identificare cu sufixul EX, în cazul notificării prelabile (potrivit ordinului 2509/2025 aceasta este data comunicării deciziei);
- b) de la data la care organul fiscal competent i-a confirmat persoanei impozabile că aceasta poate utiliza, ca urmare a actualizării notificării prelabile, codul individual de identificare deja atribuit (cel cu EX)- înștiințarea reglementată de ordinul 2509/2025- este cazul în care sunt adaugate noi state membre în care se exercită opțiunea de aplicare a regimului special.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- **Încetarea aplicării regimului special de scutire în alte SM:**
- A) Încetarea voluntară de aplicare a regimului special de scutire
- B) Încetarea aplicării regimului special de scutire în statul membru/statele membre în care persoana impozabilă a depășit plafonul național/sectorial de scutire
- C) Încetarea aplicării regimului special de scutire la depășirea plafonului de scutire de 100.000 euro, la cerere sau din oficiu
- D) Încetarea aplicării regimului special de scutire în statele membre care notifică organul fiscal competent că persoana impozabilă nu mai este eligibilă pentru aplicarea regimului special de scutire în respectivele state membre
- E) Încetarea aplicării regimului special de scutire la încetarea activității economice
- Pentru fiecare din aceste situații ordinul 2509/2025 prevede procedura și termene concrete pentru încetarea aplicării regimului.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Aplicarea în România a regimului de mică întreprindere de operatori economici care au sediul activității economice în alt SM -art 310²
- Regimul este aplicabil numai de operatorii economici cu sediul activității economice în alt SM;
- Condițiile sunt similare operatorilor din RO care aplică regimul de mica întreprindere în alte SM:
 - Cifra de afaceri la nivelul UE nu depășește 100.000 euro în anul curent și nici în anul anterior;
 - Notificările se depun de operatori în SM în care își au stabilit sediul activității economice;
 - Regimul de scutire se aplică în RO de la data acordării codului de identificare cu EX de către SM de stabilire;
 - Regimul de scutire nu se mai aplica ori la depășirea plafonului național de 395.000 lei, ori la depășirea plafonului la nivelul UE de 100.000 euro. Un operator din alt SM înregistrat în RO poate aplica regimul de scutire de la data la care i se atribuie codul cu EX.
 - Dispoziții tranzitorii: operatorii economici stabiliți în alt SM pot aplica regimul special de scutire în RO de la data la care autoritatea fiscală din statul membru în care sunt stabiliți le-au comunicat atribuirea codului cu sufixul EX pentru operațiunile desfășurate în RO, chiar dacă acesta a fost atribuit după data de 1.01.2025 dar înainte de data de 1.09. 2025.

Regimuri speciale de TVA - mica întreprindere

Directiva IMM 2020/285

- Cum procedează o persoană impozabilă din România când primește o factură de la un contribuabil din alt stat membru care este identificat cu sufixul EX ca aplicând regimul special de scutire?
 - Trebuie să verifice dacă România figurează printre statele membre în care furnizorul din alt SM aplică regimul special de scutire pe site-ul https://ec.europa.eu/taxation_custom/sme-verification
 - Dacă sunt livrări de bunuri/prestări de servicii cu locul în România, beneficiarul persoană impozabilă stabilit în România nu are obligația plății TVA conform excepției instituite la art. 307 alin.(6)
 - Dacă sunt servicii care au locul în România conform art. 278 alin.(2), beneficiarul nu are obligația plății TVA, nu le declară drept achiziții intracomunitare de bunuri, cf. excepției instituite la art. 307(2) din Codul fiscal.
- Practic beneficiarii din România vor trata achizițiile efectuate de la contribuabilii din UE care aplică regimul special de scutire în România la fel ca și achizițiile efectuate de la mici întreprinderi care au sediul activității economice în România.
- Persoana impozabilă stabilită în alt SM care a ales și RO ca stat membru pentru aplicarea regimului special, va trebui să aplice regimul de scutire pentru toate operațiunile care au locul în RO, chiar dacă acestea ar fi tratate ca prestări intracomunitare în cazul în care nu ar fi optat pentru acest regim.